

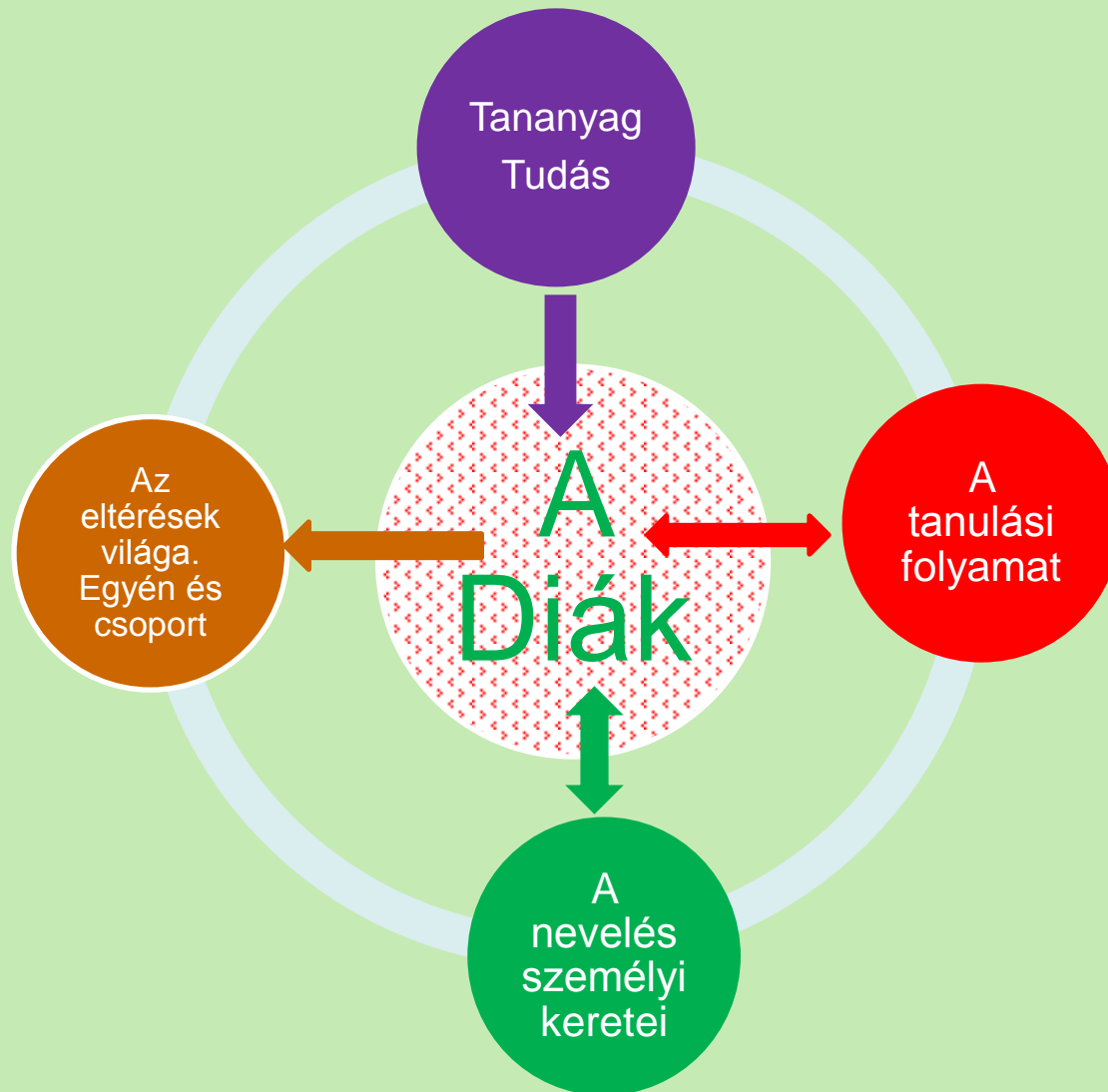
A tanár- és tanítóképzés: változatok és perspektívák

Pléh Csaba

MTA Közoktatási Elnöki Bizottság és
Közép-európai Egyetem Kognitív Tudományi Tanszéke
vispleh@ceu.edu

Expozé az
MTA PTB Pedagógusképzési Albizottság és a
Magyar Rektori Konferencia Pedagógusképzési
Bizottság ülésén, Budapest, 2017. december 1

Négy felület

Az MTA KEB munkaterve

Ütemezés	Feladat	Felelős
2018 február 8	A Tantárgy-pedagógiai Kutatási Program eddigi tapasztalatai	Patkós András
2018 március	A mérés helye a közoktatás tervezésében és kapcsolata az iskolaátmenetekkel	Csapó Benő
2018 április	A közoktatási alapidokumentum koncepció megvitatása	Csépe Valéria
2018 október	A pedagógusképzés és továbbképzés	Halász Gábor
2018 december	Digitalizált kultúra és tanulás a gépek és az internet világában /konferencia/	Ollé János
2019 február	A taneszközök helye a mai oktatásban	
2019 április	A nevelés személyi keretei és a mai közoktatás	Pléh Csaba

A pedagógusképzés KEB tematika ,taxonómiája' Halász Gábor nyomán

- A pedagógusok kezdő képzését, betanulása és folyamatos szakmai fejlesztése/fejlődése egy **kontinuum** egyformán fontos elemei.
- Szükség van a pedagógiai szakmai tudás, a **pedagógus kompetenciák** értelmezésére.
- Fontosak az ún. 21. századi tanulói képességek és az igény az ezek fejlesztésére alkalmas **tanulási környezet** megteremtésére. “Gamifikáció”.
- A pedagógus szakmai tudáson belül kiemelt figyelmet kell szentelni az **egyes diszciplináris** területekhez kötődő sajátosságoknak.

Képzési taxonómia 2.

Professzionlizáció

- A képzési gondolkodás kiterjed **óvodapedagógusokra, a szakképzésben dolgozókra, a gyógypedagógusokra.**
- A **vezetők és a speciális feladatokat ellátók** (pl. mentorok, tanácsadók, pszichológusok) képzése és folyamatos fejlesztése.
- A nevelés szakmai gyakorlatközösségei és a kapcsolódó **szervezeti tudás.**
- A **munkavégzésbe beépülő tanulási formáknak** kiemelt figyelmet kell szentelni.
- A **professzionlizálódási folyamatról** is szükséges reflexiót folytatni.
- A pedagógusok szakmai tanulását **összehasonlítjuk a szakmai tanulással más szakmákban.**
- A **pedagógusképzők** szakmai kompetenciáinak meghatározása.

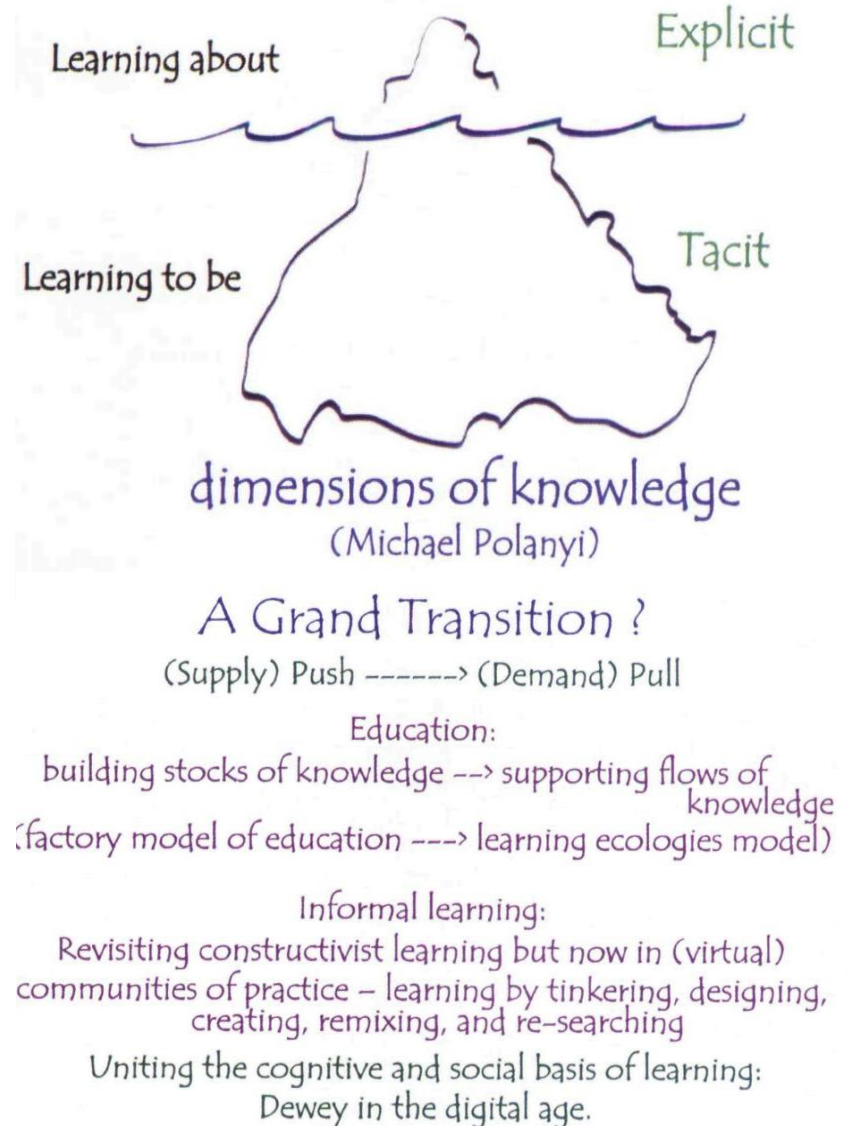
Taxon3. Kutatás

- Az innovációs és fejlesztő tevékenység, a **kutatási képességek** fejlesztése.
- **Tanóraelemzés**, a pedagógusok által végzett kutatás.
- A területen folyamatos és rendszeres kutatásra van szükség (**pedagógus-kutatások**).
- Dialógus és partnerség: **az iskola-egyetem partnerség erősítése.**

Mai újdonságok, melyek a képzés átalakítását is igénylik

J. C. Brown 2006

- Kognitív célok: kompetencia retorika
- „Elmélet” és indukció
- „Learning by doing”
- A nevelés tágabb rendszere: társas tudások és készségek, érzelmi kompetencia.
- A tudáshordozók drámai változása

A tanulási folyamat nagy újításai

- Digitális tanulás, tanulási keretek.
- Eszközök a világban, eszközök az iskolában
- Proaktív eszközhasználat
- Kritikai gondolkodás és WEB
- Horizontális
- Tanulás társaktól
- Tanár, mint facilitátor
- Vertikális dimenzió új értelmezése

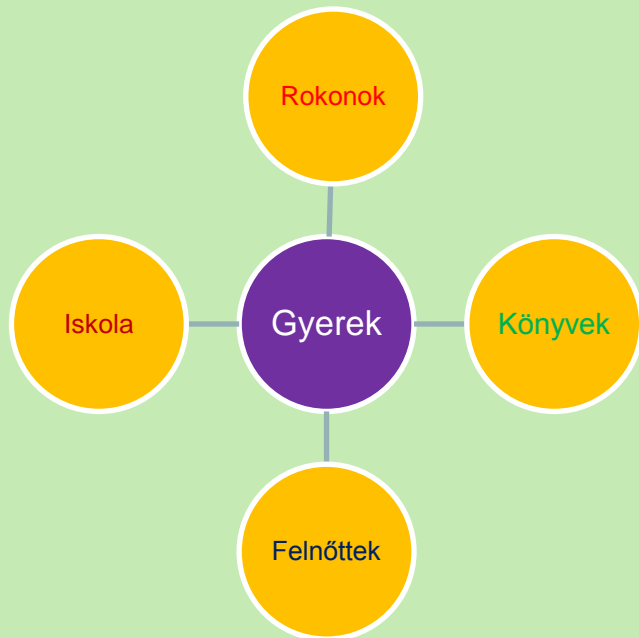

Néhány újráfelfedezett kérdés

- A kíváncsiság és tudás örömének megőrzése
- A tanulás öröme és a feladattudat
- „A tudás hatalom” kérdése
- A közoktatás és az „ember kiteljesedése”
- Az iskola új ‚kulturálódási’ feladata a növekvő szabadidő világában
- Felkészült felhasználó nevelése

A horizontális/vertikális megváltozása

- Vertikális: természetes tudásmegoszlás
- Horizontális: egyenlők között

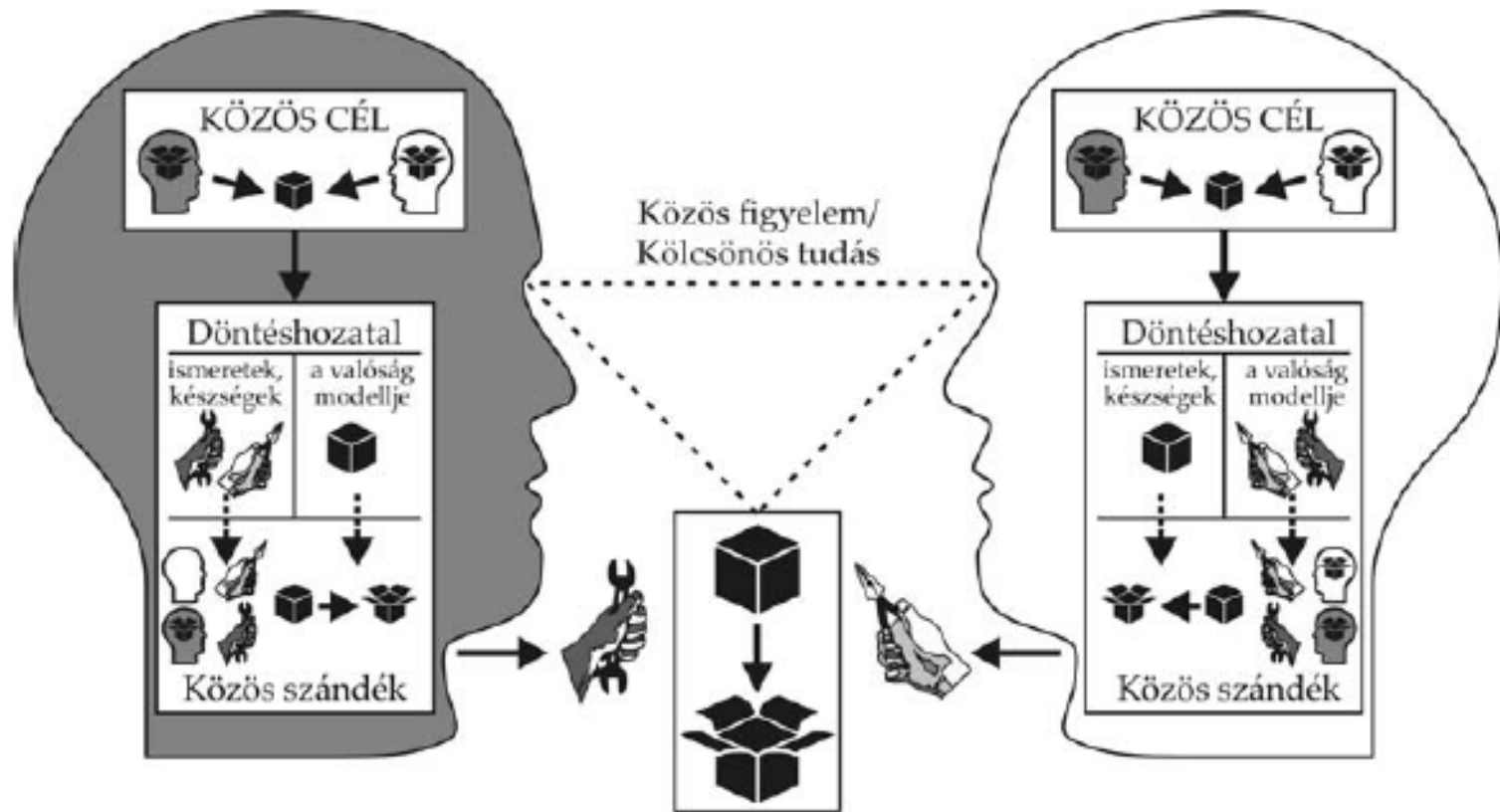

Nevelés személyi keretei: Új helyzetek

- tanár személyisége a munkaeszköz.
- a társas készségek minden tanulás keretét és fontos célját adják
- célok: együttműködés és verseny viszonya
- osztozkodás és nagylelkűség megtartása
- átalakuló világ
- techno-tanulás közben egyre fontosabb a személy
- életen át tanulás közben társas készségek kezdetnél alakítandóak

Kulturális tanulás: Tomasello

7.8 ábra A közös cél és a közös szándék megjelenése
Tomasello felfogásában a kulturális tanulás alapja

Természetes pedagógia

- Gergely György és Csibra Gergely
- Rámutató támpontokon át tanítás, generikus
- Elvárjuk, hogy tanít a környezet
- Ezt többnyire vertikális

A különbségek kérdése

- Az iskola különbségcsökkentő vagy különbségnövelő?
- Az egyéni eltérések dimenziói: kognitív és személyiségbeli hatások
- Sztenderdizáció - elkerülve a homogenizációt
- Hogyan építsünk az eltérésekre?
- Társadalmi eltérések

Valódi feszültségek

	Tömegképzés	Elitképzés
Eszmény	készségorientált gyakorlatias mestereket adó	tiszta tudás orientált könyv alapú
Valóság	Könyvorientált: explicit tudás mint küszöb (módszer- és pénzhiány)	Mesterrel: implicit képességépítés
Mi a teendő?	Explicit tudásminimum új eljárások valódi gyakorlatok	Önállóság kutatói attitűd Kritikus minimális létszám elérése

Néhány feladat

Minőségnevelés a fukarkodás közben ...

A tanuló (a gyermek) visszahelyezése a pedagógusképzésbe

Hogyan képviseljük a tanárt mint értéket?

Nem profitorientált (menedzser szempontú) minőségbiztosítás

Pragmatikus elvű, mégis klasszikus értékeket valló
nevelés mögé álló pszichológia